

2014

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 1.4.-13.4.2014

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

1.1. Evropsko tržište

- *ECB spremna da uvede program otkupa obveznica u slučaju daljeg pada inflacije*
- *Pad stope nezaposlenosti na 11.9%*
- *BoE ostavila monetarnu politiku bez promjene*

U posmatranom izvještajnom periodu se vodio pravi medijski rat između čelnika Evropske centralne banke i Federalnih rezervi. Spuštanje vrijednosti valute je očigledno u interesu i jednima i drugima, a prema svemu sudeći Janet Yellen je bila uspješnija u obaranju vrijednosti dolara. Počecemo od sastanka ECB početkom mjeseca. Preliminarni rezultati martovske inflacije su pokazali dalje spuštanje opšteg nivoa cijena na 0.5% sa 0.7% u prethodnom mjesecu. Pridodajući ovome i pad proizvodnih cijena, jasno je bilo da će ECB biti pod pritiskom da preduzme mjere regulacije monetarne politike. Tržište je špekulisalo o širokom spektru opcija, od smanjenja kamatnih stoa, uvođenja negativne stope na depozite, pa čak i stimulacije ekonomije programom direktong finansiranja država kroz otkup obveznica. U skaldu sa očekivanjima, kamata je ostavljena na 0.25%, ali je evro izgubi na vrijednosti nakon konferencije za novinare. Mario Draghi je pomenuo da se raspravljalo o uvođenju programa otkupa aktive, koji bi bio sličan onome što radi FED, kao i da su članovi Centralne banke spremni da ponude nove mjere borbe protiv niske inflacije. Ostaje otvoreno pitanje koliko će trebati inflaciji da se vrati iznad 1% bez promjene monetarne politike i da li će dalji pad prema zoni deflacije izazvati uvođenje novih instrumenata od strane ECB, što se u ovom trenutku čini kao vrlo vjerovatno. Na polju podataka bitno je pomenuti pad stope nezaposlonosti na 11.9% u EZ, kao i povećanu proizvodnu aktivnost i rast maloprodaje.

Velika Britanija je i dalje među zemljama koje se najbrže oporavljaju od krize, i sigurno među prvima koje bi nakon Novog Zelanda mogle da povećaju kamatnu stopu kao potvrdu ekonomske stabilnosti i rasta. U izvještajnom periodu nije bilo monogo pokazatelje stanja privrede. Proizvodna i uslužna aktivnost je zabilježile blagi pad u odnosu na očekivanja, ali i dalje ostala na solidnom nivou, dok je trgovinski bilas zabilježio manji deficit kao posljedica povećanja izvoza prema zemljama Evrozone. BoE je zadržala kamatnu stopu na 0.5% i iznos otkupa obveznica od 375 milijardi funti.

1.2 Američko tržište

- *Zapisnik sa FOMC-a*
- *Prolongiranje povećanje referentne kamatne stope*
- *Stopa nezaposlenosti Kanada 6,90%*

Nakon što je guverner FED-a Yellen izjavila da još uvijek nisu stvoreni uslovi za povećanje referentne kamatne stope te da će do povećanja doći tek početkom 2015.godine, objavljeni podaci o zaposlenosti u Americu su to još jednom i potvrdili. Podatak NFP(Nonfarm Payrolls) pokazuje da je broj novozaposlenih u martu smanjen na 192.000 u odnosu na očekivani podatak od 200.000, takođe stopa nezaposlenosti je povećana na nivo od 6,70% u odnosu na 6,60%. Industrijske narudžbe su u martu povećanje na 1,60% i to je za 0,40% bolje od očekivanja dok je proizvodni indeks u martu nešto lošiji od očekivanja i iznosi 53,70. Ranije tvrdnje FOMC-a da povećanje kamatne stope nakon što stopa nezaposlenosti dostigne ciljanih 6,50% ipak neće biti ostvarena. Upravni odbor FED-a na prošlosedmičnom glasanju donio je odluku da stopa nezaposlenosti neće biti ključni faktor za povećanje referentne kamatne stope te da ciljana stopa od 6,50% više nije referentan pokazatelj promjene referentne kamatne stope. Presentacija zapisnika sa sastanka FOMC-a je još jednom potvrdila da je potrebno da prođe mnogo vremena nakon prestanka otkupa obveznica(QE programa) da bi se stekli uslovi za povećanje referentne kamatne stope. Prema FOMC-u, prvo povećanje referentne kamatne stope se može očekivati najranije tek u drugoj polovini 2015.godine.

Kanadsko tržište predhodnih dana je bilo pod uticajem podataka o zaposlenosti, dozvolama za gradnju i podatku o gradnji nekretnina. Stopa nezaspolenosti od 6,90% je bolja od očekivanih 7%. Gradnja nekretnina je smanjena na 156,8 K u martu dok su očekivanja bila 191 K. Dozvola za gradnju su takođe smanjenje, te su u martu smanjenje na 11,6. Uprkos lošijim podacima sa tržišta nekretnina, kanadski dolar je relativno stabilan u odnosu na američki dolar i evro.

1.3. Azijsko tržište

- *BoJ nastavlja svoju ekspanzivnu monetarnu politiku*
- *Pad izvoza u Kini*
- *RBA zadržala kamatnu stopu od 2,5%*
- *Pad nezaposlenosti u Australiji*

BoJ je zadržala svoju ekstremno labavu monetarnu politiku i ostavila kamatnu stopu od 0,1% nepromijenjenu kao i kupovinu hartija od vrijednosti čime godišnje u privredu ubrizguje od 424-495 milijardi EUR da bi ostvarila svoj primarni cilj, dostizanje stope inflacije od 2% do 2015. godine. Odluka o monetarnoj politici je donešena odmah nakon povećanja PDV-a koja će prema navodima predsjednika BoJ Kurode biti samo privremeni udar na privredu Japana i da trenutno ne vidi razlog za dodatno labavljenje monetarne politike. Vlada Japana na čelu sa premijerom Shinzom Abeom je 1. aprila podigla stopu PDV-a sa 5% na 8% da bi stabilizovala i smanjila ogroman dug Japana što će za posljedicu imati smanjenje potrošnje građana i očekivati je da će se u drugom kvartalu iz tog razloga privredna aktivnost i smanjiti. Kuroda očekuje da će se poslije ljeta privreda ponovo stabilizovati i situacija na tržištu rada popraviti ali je ostavio otvorenu mogućnost za dodatnim labavljenim monetarne politike ukoliko bude potrebe za tim.

Prema podacima iz Svjetske banke, Kina će se ove godine suočiti sa nižim privrednim rastom nego prethodnih godina. Svjetska banka navodi da će ovogodišnji rast iznositi »samo« 7,6% što je za 0,1% manje nego prethodne godine. Iako su ove brojke za industrijsko najrazvijenije zemlje i dalje nedostižne, za državu od preko milijardu stanovnika kao što je Kina predstavlja veliki udarac na privredu. Sljedeće godine se očekuje i dalje usporavanje rasta do 7,5%. Dodatna briga za Kinu predstavlja i trgovinski bilans ove zemlje. Izvoz je nakon pada u februaru od 18,1% i u martu smanjen za 6,6% dok je uvoz za isti mjesec umanjen za 11,3%.

Početak ovog mjeseca je Centralna Banka Australije (RBA) zadržala rekordno nisku kamatnu stopu od 2,5%. RBA u svom objavljenom protokolu navodi da će kamatna stopa ostati još dug vremenski period na istom nivou pošto trenutno niži troškovi zadužavanja pozitivno utiču na oporavak privrede.

Maloprodaja u Australiji je nastavila da jača i u februaru nakon rasta u januaru i tako zabilježila rast od 0,2% u odnosu na prethodni mjesec. Pozitivni podaci u martu su zabilježeni i na tržištu rada, stopa nezaposlenosti je za navedeni period smanjena sa 6,1% na 5,8%.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 16.03-16.04.2014

EUR/USD

EUR/GBP

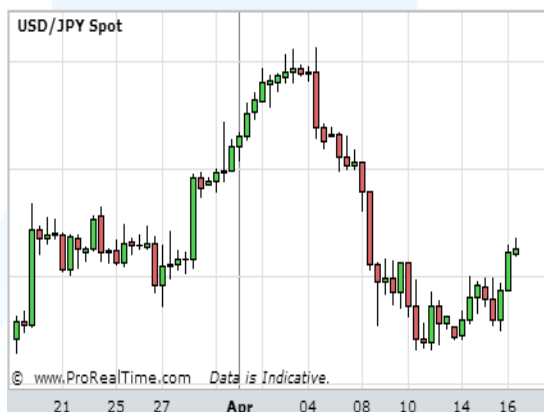
EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

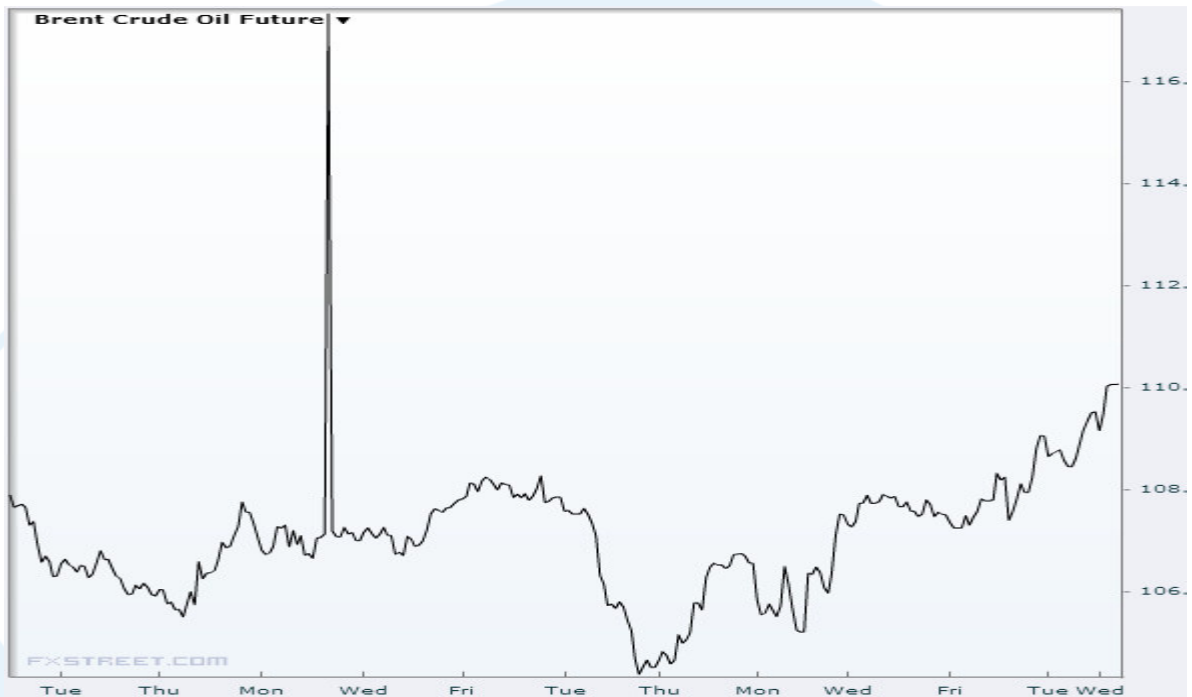

2.1. Kretanje cijene zlata

Uoči sastanka Federalnih Rezervi vrijednost zlata se spustila ispod 1.280 dolara po unci u očekivanju podrške FEDa podizanju kamatne stope nakon prestanka sa programom kupovine obveznica. Centralna banka SAD je planirala podizanje kamata nakon što se stopa nezaposlenosti spusti ispod 6.5% a stopa inflacije bude stabilna na 2.5%. Ipak, na sastanku je izražena zabrinutost u vezi sporog rasta cijena i generalno slabijih podataka sa tržišta u prvom kvartalu, koji nisu dovoljno dobri da bi se odlučilo na korak koji podrazumjeva podizanje kamatnih stopa u bližoj budućnosti. Nakon pomenutog saopštenja, vrijednost plemenitog metala se povećala na 1.330 USD po unci. Na navedeno je dodatno uticala i dalje krizna situacija na istoku Ukrajine, gdje su se oružano sukobili ukrajinski vojnici i proruski demonstranti, što je povećalo tražnju za

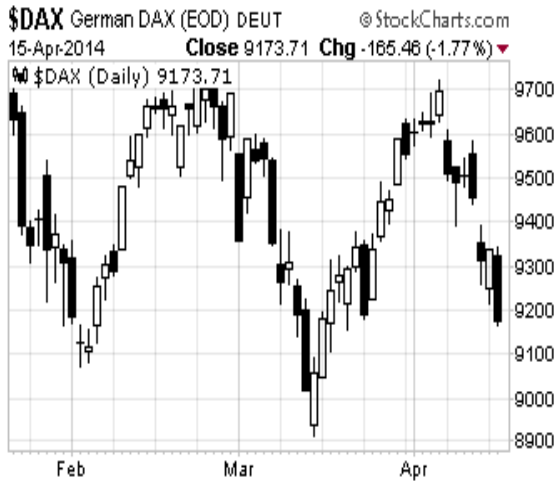
2.1. Kretanje cijene nafte

Cijena nafte je u prva dva dana aprila na tržištu pala za 4 USD na 104 USD/bbl na najniži nivo u posljednjih 5 mjeseci. Razlog naglog pada nafte je bio početak razgovora Vlade Libije i lidera istočne pokrajine na kojoj se nalaze bogata nalazišta nafte, o otvaranju naftne luke koja je već mjesecima blokirana čime se povećala nada na tržištu da bi se ponuda nafte od strane Libije moglo znatno uvećati. Nakon pada optimizma na tržištu zbog nemogućnosti da se odmah poveća proizvodnja u Libiji, vrijednost nafte je ponovo počela da raste i do sredine aprila dostigla vrijednost od oko 109 USD/bbl.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA ZA PERIOD OD 14.04-25.04.2014

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 03.02. do 17.02.2014	Očekivanja	Prethodno
14.04.2014	14:30	USD	Retail Sales (MoM) (Mar)	0.8%	0.7%
15.04.2014	10:30	GBP	Consumer Price Index (YoY) (Mar)	1.6%	1.7%
	11:00	EUR	ZEW Survey - Economic Sentiment (Apr)	60.7	61.5
	14:30	USD	Consumer Price Index (YoY) (Mar)	1.4%	1.1%
16.04.2014	04:00	CNY	Gross Domestic Product (YoY) (Q1)	7.3%	7.7%
	04:00	CNY	Retail Sales (YoY) (Feb)	12.1%	11.8%
	10:30	GBP	ILO Unemployment Rate (3M) (Feb)	7.1%	7.1%
	11:00	USD	Consumer Price Index (YoY) (Mar)	0.5%	0.7%
	16:00	CAD	BoC Interest Rate Decisio and Statement	1.0%	1.0%
17.04.2014	14:30	CAD	Bank of Canada Consumer Price Index Core (YoY) (Mar)	1.3%	1.2%
22.04.2014	16:00	EUR	Consumer Confidence (Apr)		-9.3
	16:00	USD	Existing Home Sales (MoM) (Mar)		4.6M
23.04.2014	03:30	AUD	Consumer Price Index (YoY) (Q1)		2.7%
	03:45	CNY	HSBC Manufacturing PMI (Apr)		48
	09:58	EUR	Markit Manufacturing PMI (Apr)		53
	09:58	EUR	Markit Services PMI (Apr)		52.2
	10:30	GBP	Bank of England Minutes		
	14:58	USD	Markit Manufacturing PMI (Apr)		55.5
	15:45	USD	Markit Services PMI (Apr)		55.3
24.04.2014	10:00	EUR	DE IFO - Business Climate (Apr)		110.7
	10:00	EUR	DE IFO - Current Assessment (Apr)		115.2
	10:00	EUR	DE IFO - Expectations (Apr)		106.4
	14:30	USD	Durable Goods Orders (Mar)		2.2%
25.04.2014	10:30	GBP	Retail Sales (YoY) (Mar)		3.7%
	15:55	USD	Reuters/Michigan Consumer Sentiment Index (Apr)		80

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,50%	-0,25%	02.05.2013	08.05.2014
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	30.04.2014
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	10.04.2014
Banka Kanade	1,00%	0,25%	08.10.2010	16.04.2014
Švajcarska nacionalna banka	0,00%	-0,25%	03.08.2011	19.06.2014
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	08.04.2014
Banka za novčane rezerve Australije	2,50%	-0,25%	06.08.2013	06.05.2014